

ARNOLDI FERRONI BURDIGALENSIS, REGII CONSILIARII,
DE REBUS GESTIS GALLORVM
LIBRI IX.

AD HISTORIAM PAULI AEMILIJ
*additi. Perducta historia usque ad tempora
Henrici II. Francorum Regis.*

de la Libr. N^e.

num. 23. cap. 8. num. 32.

PARISIIS

Apud Vascosanum, uia Iacobæa ad insigne Fontis.

M. D. L.

CVM PRIVILEGIO REGIS.

2

P R A E F A T I O .

*Væ res magno atque excellenti ingenio
 Q homines olim ad monumenta rerū ge-
 starum posteris tradenda excitarunt;
 hæ ipsæ quin me ab hoc instituto reuocarint, parū
 abfuit. Partim enim laudis studio ducti, cum esse
 hanc unam quæ tantos labores posteritatis memo-
 ria consolaretur, intelligerent; partim studio illu-
 strandæ patriæ, præmijsque à populis, Regibúsue
 propositis; partim studio ueritatis proponendæ, si-
 milibúsque alijs causis, exempla ut proponerent po-
 steris, unde quod imitarentur acciperent, id aggres-
 si sunt. Ac mihi quidem laudem sperare hoc secu-
 lo, cuius ea hæctenus labes & macula fuit, aliorū
 labores aut ridere, aut contemnere, suos sine riuali
 laudare, sani hominis non uidebatur. Illustrandæ
 autem patriæ consilium, etsi optimum, seponēdum
 semper ab hoc scribendi genere putabamus. Præ-
 mia autem nulla hoc tempore industriæ constituta
 uidimus. Quippe illa honore, liberalitatēque alitur.
 Ea ubi dempseris, parum sibi constant industriæ
 fructus. Nunc uerò cum diuitijs magni laudabilēs-
 que homines fiant; ingenium, eloquentia, constan-
 tia, integritas refrixisse uidentur, omnesque indu-
 striæ fontes exaruisse: præsertim cū ad ingenij lau-*

ARNOLDI FERRONI BYRDIG A
LENSIS, REGII CONSILIARII, DE
REBUS GESTIS GALLORVM
LIBER I.

Mortuo Britannorum Regulo, bellum Bri-
tanicum, quod iam extinctum esse uide-
batur, repente renouatum est. Proceres Bri-
tannici dum dissentiunt de Anna Britan-
ni filia collocanda, id bellum excitarunt.

Nam pars Alanum Alebretum Aquitanum multorum
oppidorum dominum praeferbat, isque uoluntate pa-
tris cum ea matrimonium contraxisse falso iactabatur,
priori die quam is decederet: sed repudiante Anna, ua-
num eorum erat studiū. Pars tacite Gallo studebat: pars
Maximilianum Federici Caesaris filium ad eas nuptias
aperte uocabat, non solum praesidio futurum (si quid ad-
uersi à Gallis accideret) sed libertatem etiam Britanni-
cam confirmaturum. Nec ignota eorum studia Gallo.
Vltro citroque legationes misse sciebat. Iam omnia com-
posita ex animi sententia Maximilianus coniectura au-
gurabatur, totamque Britanniam animo inuaserat. Iam
matrimonij nomine potitus parte Galliae opulentissima,
Belgarumque principatu, quid non speraret adiuncta Bri-
tannia? Diu deliberatum est apud Gallos, quae ratio ini-
retur depellenda huiusce procellae. Cunctatio Maxi-
miliani consilium confirmauit. Adhibiti in consilium pru-
dentissimi homines, ita statuerunt: & Maximiliani af-
finitatem repudiandam, & Annae nuptias Regi matu-
randas: praesertim cum potentissimi uicini dominatus peri-